

*Nota voor stuurgroep COVID zorgbonus
Behandeldatum 6 augustus 2020*

Samenvatting

Op 25 juni is door de minister een Kamerbrief¹ verzonden met daarin de aankondiging van een bonus van €1.000,- voor zorgprofessionals die direct of indirect door de COVID uitbraak hun werk hebben zien intensiveren. Na deze brief is door VWS op 30 juli een contourennota² gepubliceerd met daarin nauwkeuriger een aantal kaders van de bonusregeling.

Op basis van de Kamerbrief en de contourennota, vallen zorgmedewerkers die zorg leveren via een pgb (persoonsgebonden budget) binnen de doelgroep die in aanmerking komt voor een bonus. Immers, alle professionals in de zorg die een uitzonderlijke prestatie hebben geleverd, dan wel extra inzet hebben getoond tijdens de COVID crisis in de periode 1 maart tot 1 september 2020, verdienen een blijk van waardering.

Tegelijk is de groep zorgverleners werkzaam binnen pgb divers en worden zorgverleners op verschillende manieren aangesteld. Dit maakt dat de uitvoering van de bonusregeling voor deze doelgroep anders loopt dan de zorgbonus voor zorgmedewerkers die via een instelling werken. In plaats van een uitkering vanuit DUS-I wordt daarom gedacht aan een uitkering door de SVB. Om dit goed in te kunnen regelen is duidelijkheid nodig over welke specifieke doelgroepen in aanmerking komen voor een bonus. En duidelijkheid over de mogelijkheden van uitvoering van de regeling.

Uitgangspunt

Ook binnen de pgb gefinancierde zorg hebben zorgprofessionals aanspraak op een bonus als zij aantoonbaar voldoen aan de gestelde criteria en binnen de gedefinieerde doelgroep (soort zorg; bijvoorbeeld wijkverpleging) vallen. Dit uitgangspunt is gebaseerd op het feit dat pgb zorg in de basis niet anders is dan zorg in natura (behoudens de andere financieringswijze).

Acties

De stuurgroep wordt gevraagd:

- Kennis te nemen van het uitgangspunt dat de zorgbonus en de richtlijnen daarbij onverminderd van toepassing zijn op zorg gefinancierd met een pgb.
- Kennis te nemen van de verschillen in uitvoering bij het uitkeren van de zorgbonus
- Richtinggevende uitspraken te doen over dit uitgangspunt en de bijbehorende uitvoering
- Te bepalen waar en op welk moment besluitvorming plaats vindt over het uitgangspunt

Toelichting

Doelgroepen

professionele zorgverleners die via een pgb werken doen dat via de Wmo, Jeugdwet, Zvw en de Wlz. Dit sluit dus volledig aan op breed aanbod aan zorg waarbij de budgethouder (zorgontvanger) zelf de keuze heeft welke zorgverleners hij of zij contracteert. Zorg bij budgethouders wordt in veel gevallen bij de budgethouder thuis geleverd, maar dat is bij zorg in natura niet noodzakelijk anders.

Dit contracteren gaat op verschillende manieren, die op punten ook per wet anders zijn. Dan moet gedacht worden aan ZZP'ers, zorgverleners in dienst van instellingen/zorgorganisaties, maar ook veel informele en familie zorg. In deze gevallen zorgen (gediplomeerde) familieleden of zorgverleners in de omgeving voor de budgethouder.

Daarnaast zijn er binnen het pgb ook wooninitiatieven, waarbij budgethouders samen wonen en gezamenlijk de zorg inkopen via de individuele pgb's. Er is hier niet noodzakelijk sprake van een instelling, omdat iedere budgethouder nog steeds individueel verantwoordelijk is voor zijn of haar budget en de administratie die daarbij komt kijken.

Voor de brede doelgroep van pgb houders geldt dat de **verwachting** is dat het aantal wat direct door COVID geraakt is laag zal zijn. Wel is het **vermoeden** dat er verschuivingen geweest is het

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/06/25/kamerbrief-bonus-voor-zorgprofessionals>

² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2020/07/30/contouren-voor-de-regeling-voor-een-bonus-voor-zorgmedewerkers>

verlenen van de zorg (door bijvoorbeeld vermoedens van COVID of risicomitigatie) waarbij een aantal zorgverleners significant meer hebben gewerkt.

Aantallen

Op dit moment wordt samen met de SVB uitgezocht welke aantallen er zijn. Een eerste indicatie is dat er bij de SVB 174.000 zorgverleners zijn geregistreerd. Hiervan zijn 57.000 onder contract via een familieovereenkomst en werken er 52.000 zorgverleners vanuit een instelling als werkgever.

Er wordt verder door de SVB en directie pgb onderzocht of er een uitsplitsing gemaakt kan worden naar inhoudelijke zorg en of er andere variabelen zijn die de doelgroepen verder kunnen kwantificeren.

Wat niet in deze aantallen wordt meegenomen, zijn de zorgverleners die via de Zvw werken. Dit zijn met name wijkverpleegkundigen. De budgetten hiervoor worden uitgekeerd door zorgverzekeraars aan de budgethouders. Er zijn daarbij geen aantallen van de zorgverleners bekend.

Uitvoering

De uitvoering van de bonus regeling voor zorgverleners bij pgb die via een zorginstelling of -organisatie werken kan via DUS-I. Dus gelijk aan de zorgverleners bij zorg in natura. Er is dan ook sprake van een bruto-netto uitkering.

Voor zorgverleners die op een andere wijze zijn aangesteld kan dit niet. Allereerst omdat er geen sprake is van een instelling of organisatie, maar van individuele budgethouders (in totaal ongeveer 120.000). Dat maakt dat de hoeveelheid mogelijke aanvragen erg hoog kan zijn. Daarbij heeft DUS-I geen beschikking over de gegevens van de zorgverleners, wat de SVB wel heeft. Bij deze gegevens zijn overigens inkomens niet bekend, waarmee onduidelijk is of zorgverleners voldoen aan het gestelde maximum van twee keer een modaal inkomen (onder €73.000)

Dit is een van de controles die moeilijk te doen is. Waar bij instellingen een steekproef makkelijker te doen is, kan zonder heel duidelijke kaders vooraf, lastig getoetst worden of een eventuele aanvraag door een budgethouder rechtmatig is. Ook is lastig te toetsen of een zorgverlener niet twee keer een bonus ontvangt wanneer hij of zij werkt via zorg in natura en via pgb.

Ook is er de uitdaging dat veel bonussen niet met een bruto-netto uitkering gedaan kunnen worden. Deels omdat er geen sprake is van een salarisadministratie, deels omdat het ZZP'ers betreft en deels omdat een aantal zorgverleners onder uitzonderingsregelingen³ vallen en daarom geen sociale lasten af hoeven dragen.

Planning

Om de loket opening te halen per 1 oktober (conform Kamerbrief), of ergens in oktober (conform contourenschets) moet er op korte termijn duidelijk worden wat de kaders zijn. Op dat moment kan de SVB een uitvoeringstoets doen op de haalbaarheid van uitbetaling. Complicerende factoren voor een vlotte betaling zijn de jaarafsluiting en de ingebruikname van een nieuw salarissysteem door de SVB.

Er zijn twee mogelijke momenten van besluitvorming:

- De minister van VWS besluit naar aanleiding van deze stuurgroep direct (of zo snel mogelijk) na zijn vakantie of hij instemt met het uitgangspunt om pgb zorg gelijk te behandelen als zorg in natura bij het uitkeren van de COVID-19 zorgbonus
- De stuurgroep van 27 augustus formuleert een advies en legt dit ter besluitvorming voor aan de minister van VWS

In het laatste geval is er minder dan een maand om een uitvoeringstoets uit te voeren en het loket per oktober te openen. Omdat dit waarschijnlijk niet haalbaar is, moet voor pgb zorgverleners een latere datum bepaald worden.

³ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/dienstverlening-aan-huis>